

Fiskalizace v Chorvatské republice: fakta

Primárním cílem fiskalizace (elektronické evidence tržeb v Chorvatsku) nebyla snaha zalátat díry v rozpočtu státu, ale narovnat podnikatelské prostředí.

Z daňového hlediska bylo záměrem dosáhnout stavu, kdy větší počet lidí bude platit nižší daně.

Stav v roce 2012

- Existence velkého počtu malých a středních podniků zapojených do hotovostních transakcí.
- Velký podíl plateb v hotovosti se zdál být zřejmým, ale čísla z daňových přiznání ukazovala pouze 15% podíl těchto plateb.
- Nedostatečná finanční disciplína.
- Potřeba účinného nástroje dohledu nad tržbami v hotovosti.
- Řešení: on-line evidence tržeb (on-line fiskalizace).

Zahájení fiskalizace

- Od počátku projektu v dubnu 2012 stačilo 8 měsíců k nabytí účinnosti právní úpravy a fiskalizace byla spuštěna k 1. 1. 2013.
- Fiskalizace byla zavedena postupně ve 3 fázích:
 - Od 1. 1. 2013: pohostinství a ubytování, velcí plátcí.
 - Od 1. 4. 2013: velkoobchod a maloobchod, OSVČ v oblasti služeb.
 - Od 1. 7. 2013: ostatní subjekty.
- Výjimky z procesu fiskalizace:
 - Subjekty bez povinnosti vystavovat faktury (účtenky).
 - Dobře měřitelné služby.
 - Další výjimky dle rozhodnutí vlády.
- Zavedení fiskalizace bylo doprovázeno mediální antikampaní, která hrozila zvýšením nezaměstnanosti, krachy podnikatelů a celkovou nefunkčností systému.
- Model fiskalizace měl na konci roku 2012 podporu 93 % obyvatelstva.
- Byla zahájena soutěž typu účtenkové loterie.
- 32 % obyvatelstva změnilo své chování a nově při nákupech vyžaduje účtenky.

Vliv na podnikání

- Většina daňových subjektů pro nový systém využila stávajících přístrojů.
- Trh se procesem fiskalizace rychle přizpůsobil nabídkou dostupných přenosných zařízení a internetového připojení.
- 95 % rozlohy země je pokryto internetovým připojením a pouze 25 daňových subjektů z 87 tisíc působí v oblasti bez internetového připojení.

- Fiskalizace u podnikatelů nevedla k ukončení jejich činnosti. V případě OSVČ znamenala fiskalizace zvýšení podílu subjektů, které využívají paušální zdanění (současně se totiž zvýšil limit pro odvod DPH).
- Přibližně 46 000 společností bylo administrativně zrušeno, protože nevykazovaly činnost, nikoliv kvůli zavedení fiskalizace.
- Počet společností vzrostl mezi roky 2012 a 2013 o 11 % a mezi roky 2013 a 2014 o 9 %.
- Více než v 98 % případů trvá odezva systému na pokladně méně než 0,5 vteřiny. Žádné zdržení nebo fronty při placení nevznikají.
- Dosud nedošlo k žádnému výpadku systému ani k narušení jeho bezpečnosti.
- Platby v hotovosti tvořily v roce 2014 podle podílu vydaných dokladů cca 90 % všech plateb.
- Kontrola subjektů ze strany správce daně začala být prováděna cíleně na základě analýzy dat získaných z fiskalizace. Efektivita výkonu finanční správy je pětinasobná.

Fiskální dopady

- U OSVČ v oblasti pohostinství bylo mezi roky 2012 a 2013 zaznamenáno zvýšení průměrných denních příjmů o 125 % a zvýšení průměrného množství denně vystavených dokladů o 65 %.
- Podle daňových přiznání došlo u nezávislých činností, řemesel a OSVČ mezi roky 2012 a 2013 k nárůstu průměrného vykázaného příjmu o 35 %.
- V oblasti pohostinství byl mezi roky 2012 a 2013 ve vztahu k DPH zaznamenán více než 40% nárůst zdanitelných plnění. V oblasti obchodu se jednalo o 13% nárůst.
- Mezi roky 2012 a 2013 se zvýšil výběr spotřební daně na státní úrovni o 48 %.
- U daně z příjmu PO došlo mezi roky 2012 a 2013 k 11% zvýšení daňových závazků u subjektů zařazených do procesu fiskalizace.
- U daně z příjmu FO došlo mezi roky 2012 a 2013 v případě nezávislých činností k 70% nárůstu daňových závazků u subjektů zařazených do procesu fiskalizace.
- Zkušenosti ukázaly, že systém fiskalizace není u podnikatele problém zavést během 3 dní.

Stav v roce 2015

- Přetrvává silná politická vůle dále rozvíjet a využívat nástroj fiskalizace.
- Projekt má velkou podporu obyvatelstva.
- Podnikatelé nepovažují fiskalizaci za problém pro jejich podnikání.
- Podnikatelé provozující činnosti spadající do výjimek ze systému se chtějí stát jeho součástí.
- Daňová správa považuje fiskalizaci za účinný nástroj a podporuje jeho rozvoj a využívání.

Srovnání chorvatského a českého modelu fiskalizace

Co platí pro oba modely?

- Postup fiskalizace tržby je stejný:
 - Podnikatel zašle datovou zprávu o transakci ve formátu XML finanční správě.
 - Ze systému finanční správy je zasláno potvrzení o přijetí s unikátním kódem účtenky.
 - Podnikatel vytiskne účtenku (včetně unikátního kódu).
 - Zákazník obdrží účtenku, není povinen ji převzít.
 - Evidenci dané tržby si zákazník může ověřit prostřednictvím webové aplikace finanční správy.
- Mají řešení pro případ výpadku internetu.
- Podnikatel nepotřebuje certifikovanou pokladnu.
- Chrání obchodní data proti zneužití.
- Rozumný (ale přísný) přístup finanční správy.

V čem se oba modely liší?

Parametr	Česká republika	Chorvatská republika
Zjednodušený elektronický režim (offline)	ANO	NE, paragony
Regulace stavu hotovosti v pokladně	NE	ANO
Povinnost zákazníka převzít a držet účtenku	NE	ANO
Zasílání údajů o pokladním personálu	NE	ANO
Poplatek za digitální certifikát	NE	ANO
Maximální výše sankce	500 000 Kč	500 000 HRK (1,8 mil. Kč)

Další informace o projektu fiskalizace v Chorvatské republice jsou dostupné [zde](#).